

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів по Вінницькому надлісництву філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України"

"29" липня 2025 року

м. Вінниця

Нами, заступником начальника філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Олександром БОЛЮХОМ, інженером-лісопатологом I категорії філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Іриною ПРИЯНЧУК (відповідно до листа філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України" від 14.07.2025 року № 6481/36.2-4-2025), помічником начальника Вінницького надлісництва філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України" Олександром ДОРОШЕМ, інженером з охорони та захисту лісів філії "Центральний лісовий офіс" ДП «Ліси України» Валерієм ЛАВРЕНЮКОМ, в період з 21.07 по 25.07.2025 року та 29.07.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації охорони та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України" та знаходяться на території Вінницького надлісництва на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність проведення заходу, %
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Березнянське	1	3	0.9		0,9	10СЗ+КЛГ+ЯЛЕ	59	0.60	1А	23	28	310	2	соснові лубоїди, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі	10
	2	1	1.3		1,3	6СЗ2ЛПД2АКБ+ДЗ+ГЗ	66	0.60	1	23	30	240	2	соснові лубоїди, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі	5
	32	26	5.0		5,0	8ЯЗ2ЯВ+ДЗ+ОС+АКБ	38	0.40	1В	22	22	120	3	опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі	15
	33	4	11.5		11,5	9ДЗ1ГЗ	106	0.75	2	24	36	310	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі	5
Разом ВСР					18,7										

Вінницьке	50	7	10.6	(1)	6,6	6ЯЗ3ГЗ1ЛПД+ЯВ+К ЛГ+ДЗ+БРС	115	0.60	1	31	50	301	2	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурні гнилі, стовбурові шкідники	5
	50	7	10.6		4,0	6ЯЗ3ГЗ1ЛПД+ЯВ+К ЛГ+ДЗ+БРС	115	0.60	1	31	50	301	2	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурні гнилі, стовбурові шкідники	5
	68	1	3.9		3,9	4ЯЗ2ЛПДЗГЗ1ЯЛЕ+ ДЗ+КЛГ+БРС	100	0.60	1	30	40	290	2	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурні гнилі, стовбурові шкідники	10
Вінницьке (Якушинське)	89	16	7.7		7,7	6ДЗ1ГЗЗЯЗ+ЛПД+К ЛГ+ЯВ+ЧШ	64	0.75	1А	24	30	320	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі	10
	101	21	4.5		4,5	3ДЗЗЯЗ3ГЗ1ЛПД+К ЛГ+БРС	96	0.70	1	28	36	340	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі	10
Разом ВСР					26,7										
Гніванське	38	1	2.8		2,8	10ДЗ	96	0.60	1	27	36	310	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	5
	38	2	22.7		22,7	10ДЗ+ГЗ+ЧШ	120	0.60	2	28	40	320	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	5
Разом ВСР					25,5										
Калинівське	18	2	19.0	(1)	7,3	9ДЗ1ЛПД+БП+ГЗ+ СЗ	150	0.55	2	28	40	270	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	10
	18	2	19.0	(2)	6,6	9ДЗ1ЛПД+БП+ГЗ+ СЗ	150	0.55	2	28	40	270	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	15
	18	2	19.0		5,1	9ДЗ1ЛПД+БП+ГЗ+ СЗ	150	0.55	2	28	40	270	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	10
Разом ВСР					19,0										
Козятинське (Черепашинське)	43	21	0.7		0,7	6ЯЗ2ГЗ1ДЗ1КЛГ+ КЛП	80	0.50	1	28	36	200	3	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурні гнилі, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	20
	55	15	7.1		7,1	10ДЗ+БП+СЗ+ВЛЧ	91	0.65	1	26	34	320	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	56	23	4.9		4,9	6СЗ2ВЛЧ1ГЗ1ДЗ+ ЯЗ+ЯВ	86	0.60	1	28	36	290	4	соснові лубоди, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі	10
	58	6	4.0		4,0	7ЯЗЗДЗ	76	0.50	1А	29	36	260	3	опеньок осінній, мікоз дуба, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі	10
Разом ВСР					16,7										

Літинське	27	6	2.5		2,5	10СЗ+ДЗ+ГЗ	96	0.65	1	30	44	470	2	соснові лубоїди, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі	5
	27	7	1.7		1,7	8С32ДЗ+ЯВ+ГЗ	83	0.60	1А	28	32	375	2	соснові лубоїди, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі	10
	49	2	6.8		6,8	9ДЗ1ЯЗ+ГЗ+ЛПД	96	0.75	1	27	36	400	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі	10
	Разом ВСР				11,0										
Михайлівське	9	3	18.5	(1)	3,7	10СЗ+ЯЛЕ+ЧШ+ТК	66	0.60	1А	27	30	370	2	соснові лубоїди, короїд типограф, кореневі та стовбурові гнилі	5
	13	1	3.3		3,3	10ДЗ+ЛПД	150	0.60	2	29	40	330	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	14	11	17.4		17,4	6С32ДЗ2ЛПД+ГЗ+БРС+БХА	84	0.65	1А	30	40	390	2	соснові лубоїди, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі	5
Разом ВСР					24,4										
Пеньківське	2	15	0.6		0,6	10ДЗ	70	0.70	1	23	28	290	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	10
	72	11	1.4		1,4	9ДЗ1ГЗ+БП+БРС	64	0.70	1А	24	30	290	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	10
	72	12	3.7		3,7	4ДЗ6ГЗ	81	0.70	1	25	32	270	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, стовбурові шкідники	10
	75	8	1.1		1,1	4ДЗ2ЛПД2ЯЗ1ЯВ1ГЗ+БКЛ+БХА+ЯЛЕ	86	0.70	1	27	36	330	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	15
	83	2	10.0		6,7	5ЯЗ5ГЗ+КЛГ+БРС+ЯВ	120	0.70	1А	35	50	350	4	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	10
	83	4	2.6		2,6	5ЯЗ4ГЗ1КЛГ+БРС	120	0.65	1А	34	50	340	4	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	15
	97	2	0.6		0,6	10ДЗ	86	0.65	1	28	38	350	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	10
	97	3	1.5		1,5	10ГЗ+ДЧР+ЯЗ+КЛП+БП+ЧШ	50	0.80	1	19	18	200	4	некроз граба, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	119	6	0.8		0,8	10ДЗ+ЯЛЕ	71	0.75	1А	26	28	370	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, короїд типограф, стовбурові шкідники	10

Пеньківськ	133	9	2.2		2,2	5ДЗ1Я32ГЗ1ЛПДІК ЛГ	75	0.70	1	26	32	300	4	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурні гнилі, несправжній трутовик. стовбурові шкідники	10
	Разом ВСП				21,2										
Прибузьке	3	26	7.9		7,9	9ДЗ1ГЗ+ЛПД	115	0.70	2	28	40	350	2	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	11	1	6.6		6,6	4ДЗ3Я3ЗГЗ+КЛГ+Ч Ш+БП	81	0.70	1	26	28	300	2	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	22	1	2.9		2,9	7ДЗ2ГЗ1ЛПД+БХА+ ГХЧ	82	0.70	1	27	32	310	2	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	25	1	16.5		16,5	6ДЗ2ЛПД1ГЗ1КЛГ+ ЯВ+БРС	85	0.70	1	25	32	270	2	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	31	4	1.8		1,8	9ДЗ1ГЗ	116	0.60	2	28	42	310	2	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	31	21	4.1		4,1	10ДЗ+ГЗ	87	0.70	1	28	36	380	2	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	36	2	4.6		4,6	5ДЗ5ГЗ	110	0.75	1	28	36	340	2	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
Разом ВСП					44,4										
Тиврівське	21	1	15.5	(1)	7,4	6ДЗ1ГЗ1ЛПД2ЯЗ+ КЛГ	100	0.70	1	28	40	345	4	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	21	1	15.5	(2)	4,7	6ДЗ1ГЗ1ЛПД2ЯЗ+ КЛГ	100	0.70	1	28	40	345	4	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	21	1	15.5		3,4	6ДЗ1ГЗ1ЛПД2ЯЗ+ КЛГ	100	0.70	1	28	40	345	4	судинний мікоз дуба. несправжній трутовик. опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
Разом ВСП					15,5										

Уладівське	5	5	21.3		21,3	4Д32Г32КЛГ1ЛПД 1БП+ЯЗ	68	0.70	1	25	32	315	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	29	4	19.4		19,4	4Д32Г33ЯЗ1КЛГ+ БП+ЛПД	76	0.75	1А	27	32	330	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	30	2	5.0		5,0	5Д32Г31ЯЗ1КЛГ 1ВГЛ	86	0.70	1	27	36	320	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	31	5	9.0		4,6	4Я33Г32КЛГ1ЛПД+ ЯВ+БП+ЧШ	75	0.70	1А	28	36	300	4	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурні гнилі, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	10
	32	1	6.5		4,2	5Я33Г31ДЗ1КЛГ	95	0.60	1А	31	48	290	4	опеньок осінній, некроз граба, несправжній трутовик, кореневі та стовбурні гнилі, стовбурові шкідники	15
	33	4	1.9		1,9	4Д34Я32Г3+КЛГ+ ЯВ+ЛПД	95	0.70	1	28	36	355	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	43	1	31.5		31,5	4Д32Я33Г31КЛГ+ ЛПД	96	0.65	2	26	30	310	4	судинний мікоз дуба, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
Уладівське (Бруслинівське)	92	3	3.4		3,4	4Я33Г3(60)2КЛГ1Г3 (45)	60	0.70	1В	30	34	290	4	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурні гнилі, стовбурові шкідники	10
	92	5	4.4		4,4	4Я34Г32КЛГ+ЛПД+ БП	60	0.70	1Б	27	32	250	4	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурні гнилі, несправжній трутовик, стовбурові шкідники	15
Разом ВСР					95,7										
Хмільницьке	8	5	34.7	(1)	13,2	6Д33ЛПД1Г3+БП+ ВЗШ+ОС	90	0.75	2	25	32	320	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	30	10	6.4		6,4	8Д32Г3+ЯЗ	93	0.75	2	24	32	290	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5

Хмільницьке	32	1	16.0		16,0	4ДЗ1ЯЗЗГЗ1ЛПД1К ЛГ+ЯВ+ЧШ++БП+ ДЧР	72	0.75	1	23	28	260	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	35	4	11.5		11,5	9ДЗ1ГЗ+ЯЗ+БП+ ЛПД	93	0.70	1	28	36	350	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	40	7	10.3		10,3	5ДЗ2ЯЗЗГЗ+КЛГ+ ЛПД+ЧШ	95	0.70	2	26	40	300	2	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
Разом ВСР					57,4										
Широкогребельське (Голодьківське)	18	2	6.4		6,4	9ДЗ1ГЗ+КЛГ+ЛПД+ ОС	96	0.70	1	27	36	340	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	22	14	5.1		5,1	5ЯЗЗДЗ2ГЗ+ЛПД+ ЧШ+ЯЛЕ	55	0.70	1Б	26	30	295	4	опеньок осінній, некроз граба, несправжній трутовик, кореневі та стовбурні гнилі, стовбурові шкідники	5
	22	15	10.3		4,5	4ДЗ4ЯЗ2ГЗ+ЛПД+ ЯВ+КЛГ+ЧШ	57	0.70	1А	24	30	280	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	22	15	10.3	(1)	5,8	4ДЗ4ЯЗ2ГЗ+ЛПД+ ЯВ+КЛГ+ЧШ	57	0.70	1А	24	30	280	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	23	6	6.6		6,6	5ДЗЗЯЗ2ГЗ+ЧШ+ БРС+КЛГ+БП	63	0.70	1А	24	28	290	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	26	3	2.8		2,8	6ДЗ1ЧШ1КЛГ1ЯВ 1ГЗ+БП	81	0.70	1	27	32	320	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	26	6	2.1		2,1	6ДЗЗГЗ1ЯЗ	81	0.70	1	27	30	320	3	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10

Широкогребельське (Голодківське)	35	9	14.6	(1)	7,1	4Д34Г32БП+ЯЗ+ЛПД	88	0.70	1	27	36	300	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	35	9	14.6		7,5	4Д34Г32БП+ЯЗ+ЛПД	88	0.70	1	27	36	300	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
Широкогребельське	40	9	16.4		5,5	6Д33Г31БХА+ЯЗ+ЯЛЕ	84	0.70	1	27	32	300	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	40	9	16.4	(1)	7,6	6Д33Г31БХА+ЯЗ+ЯЛЕ	84	0.70	1	27	32	300	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	40	9	16.4	(2)	3,3	6Д33Г31БХА+ЯЗ+ЯЛЕ	84	0.70	1	27	32	300	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
Широкогребельське (Голодківське)	54	4	6.8		5,0	7Я33Г3+В3Ш+ЯВ+КЛГ	100	0.70	1	29	36	330	4	опеньок осінній, некроз граба, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	65	8	0.8		0,8	6Д33Г31ЯЗ+ОС	88	0.70	1	26	36	310	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	10
	69	5	16.4	(1)	7,1	5Д32Я32Г31ЛПД	55	0.70	1А	24	30	280	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	69	5	16.4	(2)	6,2	5Д32Я32Г31ЛПД	55	0.70	1А	24	30	280	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
	69	5	16.4		3,1	5Д32Я32Г31ЛПД	55	0.70	1А	24	30	280	4	судинний мікоз дуба, несправжній трутовик, некроз граба, опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, стовбурові шкідники	5
Разом ВСР					86,5										
Всього ВСР					462,7										

Загальна обстежена площа по Вінницькому надлісництву філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 462.7 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному по надлісництву:

- судинний мікоз дуба	366,4 га;
- опеньок осінній	62,4 га;
- соснові лубоїди	32,4 га;
- некроз граба слабкий ступінь	1,5 га;

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Основними причинами розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою СЗ є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*). Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабого (до 5%) до середнього ступеня пошкодження (до 10%), в наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Листяні породи дерев вражені кореневими та стовбурними гнилями, які викликаються комплексом різних причин: дерева берези повислої від трутовика справжнього (*Fomes fomentarius*), березової губки (*Fomitopsis betulina*) та бактеріальної водянки (збудником є фітопатогенні бактерії *Erwinia multivora*), дерева осики від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева ясеня від опенька осіннього (*Armillaria mellea*) та халарового некрозу (*Chalara fraxinea*), дерева граба від некрозу, дерева дуба звичайного від пошкоджень судинним мікозом ДЗ та поперечним раком (викликають бактерії *Pseudomonas quercus*), несправжній дубовим трутовиком (*Phellinus robustus*), всихання дерев в результаті міжвидової та внутрішньовидової боротьби. Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламани гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. Характер перебігу патологічних процесів у даних насадженнях різний – наявний як комлевий тип прояву та локалізації гнилей (наявність дупел в комлевій та прикореневій частинах стовбурів дерев) так і вершинний – в кронах дерев, що призводить до прояву суховершинності (мікози), широкого поширення водяних пагонів як одного із головних показників ослаблення деревостанів.

Насадження характеризуються відпадом дерев змішаного типу – наявний в них сухостій (переважно дерев порід граба, берези, осики та дуба), що носить як поодинокий так і груповий характер (групи невеликі в середньому до 5 дерев). Також в обстежених насадженнях наявний вітровал минулих років поодинокого характеру. Сухостійні та всихаючі дерева характеризуються заселенням та відпрацюванням стовбуровими шкідниками про що свідчить наявність льотних отворів на стовбурах дерев. Основними виявленими видами на дубі звичайному (ДЗ) є малий дубовий вусач (*Cerambyx scopolii*), на ясені звичайному (ЯЗ) – лубоїд ясеневий строкатий (*Hylesinus fraxini*) та лубоїд ясеневий великий (*Hylesinus crenatus*). Переважна кількість дерев, що відноситься до сухостою минулих років - вражена стовбуровими шкідниками з родини златок, в незначному відсотку – представниками родини вусачів.

Характер перебігу патологічних процесів у даних насадженнях різний – наявний як комлевий тип прояву та локалізації гнилей (наявність дупел в комлевій та прикореневій частинах стовбурів дерев) так і вершинний – в кронах дерев, що призводить до прояву суховершинності (мікози), широкого поширення водяних пагонів як одного із головних показників ослаблення деревостанів. Суховершинність за зовнішніми проявами перебігу захворювання відповідає халарового некрозу ясена (відповідно дерева ЯЗ), судинному мікозу (дерева породи ДЗ). В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон. В насадженнях наявні дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів – трутовиків, а саме у видовому плані найчастіше зустрічаються: на дубі - трутовик дубовий несправжній (*Phellinus igniarius*), на грабові - беркандера обпалена (*Bjerkandera adusta*), та інші види трутовиків, що теж призводять до появи та розповсюдженню у внутрішніх тканинах деревини стовбурових гнилей.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом стовбура більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження вторинних (стовбурових) шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 462.7 га у 2025 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2022 року філії "Вінницьке лісове господарство" ДП "Ліси України", представленого для лісопатологічного обстеження:

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України".

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Центрально-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.

4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.

Акт складений в чотирьох примірниках:

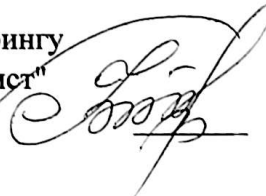
- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центрально-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України";
- 4-й - Вінницькому надлісництву філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України".

ПІДПИСИ:

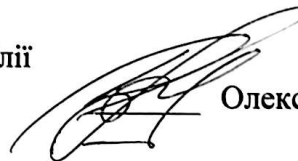
Заступник начальника філії "Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

 Олександр БОЛЮХ

Інженер-лісопатолог І категорії сектору моніторингу
стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист"
ДСЛП "Київлісозахист"

 Ірина ПРИЯНЧУК

Помічник начальника Вінницького надлісництва філії
"Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України"

 Олександр ДОРОШ

Інженер з охорони та захисту лісів філії "Центральний
лісовий офіс" ДП "Ліси України"

 Валерій ЛАВРЕНЮК